Entendre

Per PepMaria el dl., 15/02/2021 - 12:35

A la novel·la de Penelope Fitzgerald “The Bookshop”(1978) la Florence Green, propietària d’una llibreria al poblet de Hardborough, demana consell al seu amic Edmund Brundish, sobre una novel·la que acaba de sortir al mercat. L’obra, escandalosa per als patrons morals d’aquell lloc -“Lolita” (1955) de V. Nabokov - podria portar problemes a la Florence i a la seva llibreria: una rica propietària local desitja expulsar la llibreria de l’edifici que ocupa i posar-hi un centre d’art. Quan Brundish, després d’haver llegit la novel·la, rep la Florence a casa seva, li diu:

“He llegit “Lolita”, com vostè em va demanar. És un bon llibre, i per tant vostè hauria d’intentar vendre’l als habitants de Hardborough. No l’entendran, però serà a fi de bé. Entendre torna la ment mandrosa.”

“Entendre torna la ment mandrosa”? No constitueix justament un esforç entendre una novel·la? Aleshores, en quin sentit ho diu en Brundish? Tal vegada en el sentit que certes formes d’entendre ens estalvien una feina més llarga. De fet, mai no podem afirmar que hem entès del tot una experiència vital: es tracti de llegir un bon llibre, tenir amistat amb una persona, o passejar-se per un paratge bonic... I en canvi, de vegades clausurem aquesta tasca resumint el llibre en unes quantes idees, posant quatre adjectius a l’amic o fent una foto al paisatge.

Tal vegada clausurem tasques perquè si es mantenen obertes, aleshores interrogaran la nostra manera de viure: Què diu aquest llibre a la meva vida? Com puc fer més profunda i ampla l’amistat amb aquesta persona? Com puc seguir cultivant la contemplació de paratges com aquest?

De fet, hi ha gent que accepten el repte de seguir “entenent” tot implicant-hi la pròpia vida a més de la intel·ligència.

Per exemple, hi ha filòsofs que s’entesten a rellegir i estudiar obres d’autors tan llunyans com Plató o Aristòtil. Intenten entendre el que pensaven, però també percebre el que sentien i vivien aquests pensadors en la seva època: perquè els ajuda a entendre, sentir i viure millor en el temps present.

Hi ha creients de diverses religions que s’entesten a meditar sobre llibres sagrats o a repetir rituals (cada diumenge a missa, cada dia fer pregària), per les mateixes raons: connectant poc a poc textos o rituals amb la vida de cada dia, viuen aquesta vida amb més plenitud.

Hi ha artistes que s’entesten a pintar diversos quadres davant d’un mateix paisatge, o quadres d’un mateix gènere (natures mortes, retrats...): perquè s’adonen que la infinita riquesa del que veuen els obre a la meravella del món i a la joia de viure-hi.

Saber que no sabem: quina profunda saviesa!

.....

· “No entens l’univers si no el descobreixes també al teu interior” Brian Greene, astrofísic

· “L’intel·lectual vol penetrar en la realitat per comprendre-la; el savi, en canvi, és qui

permet que la realitat entri en ell.” (Pablo d’Ors)

.....

· Pensa en un/a amic/ga. Què hi ha de sempre vell i sempre nou en la vostra amistat?

· Quin llibre t’agrada rellegir de tant en tant?

· Quin paisatge o lloc et convida periòdicament a retornar-hi?